

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istoría

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

LXI. Quomodo ab urbe Alexandria quaestiones commotae sint propter
Arium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Παραίνεσις ἐπὶ τῇ ἐν τῷ διατάγματι, μηδὲν μὴδὲν ἐνοχλεῖν.

A

CAPUT LX.

Adhortatio sub finem edicti, ut nemo alteri molestiam faciat.

Πῶς ἔκαστος ὅπως πείσας ἑαυτὸν ἀναδέ-
δεικται, τέτω τὸν ἕτερον μὴ καταβλα-
πῆτω. ὅπως θάτερος εἶδε τε καὶ ἐνόησε, τέτω
τὸν πῶσιον, εἰ μὴ γυνέως δυνάτον, ἀφελείτω.
εἰ δ' ἀδυνάτον, ὥσπερ ἐπέδω. ἄλλο γὰρ
ἐστὶν τὸν ὑπὲρ ἀθανασίας ἀθλὸν ἐκσυγῶς ἐπα-
νείδω. ἄλλο τὸ μὴ ἡμιωρίας ἐπαναγκάζειν.
ταῦτ' αἰὲν ταῦτα διεξήλθοι μακρότερον, ἢ
ὅπως ἐμῆς θπικείας ἀπήτει σκοπός, ἐπεὶ δὲ
τῶν τῆς ἀληθείας διποκρῦψας πίσυν ὁκῆ-
λῶν μάλιστα ὅπως ἴνες, ὡς ἀκῶ, φασὶ τῶν
καὶ ὡς ἐρησὶν τὰ ἐξ ἡ καὶ τὰ σότους τὴν ἐξ-
σίαν ὅπως συνῆλθον αὖ πᾶσιν ἀνθρώποις,
εἰ μὴ τὸ μοχθηρὰς πλάνης ἢ βίαιος ἐπανα-
στασις, ἢ βλάβη τῆς κοινῆς ἀναστάσεως ἀ-
μέτρηται ταῖς ἐνὶ ψυχαῖς ἐμπεπήγει.

B

Ceterum nemo ex eo quod ipse ani-
mo imbibit, alteri noxam pariat.
Sed quicumque aliquid intellexerit ac
noverit, eo siquidem fieri potest, proxi-
mum juvet: fin id fieri non potest, omit-
tat. Aliud est enim, certamen pro im-
mortalitate sponte suscipere: aliud sup-
pliciorum vi adigere. Hæc dixi, & ube-
rius ac prolixius quàm mansuetudinis
nostræ propositum postulabat, ideo dif-
ferui, quòd fidei veritatem celare ac dif-
simulare nolebam. Præsertim cùm non-
nulli, ut audio, asserant, ritus ac cere-
monias templorum & potestatem tene-
brarum penitus esse sublata. Quod pro-
fecto iustissimè omnibus hominibus, ni-
si pravi erroris violenta præsumptio, in
cladem atque in damnum reparationis
generis humani, quorundam mentibus
nimis infideret.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΑ΄.

Ὅπως δὲ τὸ ἑλβετῶν διὰ τὰ κατὰ ἄρμονον διανοῦσθαι
ζήτησις.

CAPUT LXI.

Quomodo ab urbe Alexandria quæstiones com-
motæ sint propter Ariam.

Τοιαῦτα βασιλεὺς ὡσανεὶ Θεῷ μεγα-
λῶ φωνοῦται κήρυξ, τοῖς ἐπαρχεῶταις
ἅπαν δι' οἰκείας προσηγορίας γραμματῶν.
δαμονικῆς μὲν ἀπείργων τὰς δεχομένης
πάντας. τὴν δ' ἀληθὴν μελέναι θεοσεβείαν
ἐκείνου μὲν. φαιδρυνούμην δ' αὐτὰς ἵππ
τῆς φήμης διαγέλλειαι, ἀμφιταρα-
χῆς ἢ μικρὰς τὰς ἐκκλησίας διαλαβέ-
σης ἐφ' ἣ τὴν ἀκοὴν πληγείς, ἴσων ὡς
νοεῖ. τοῖς ἡνῶτα τοιοῦδε. ἐσεμνύετο μὲν ὁ
τῶ Θεῷ λέως, ταῖς τῶν καλῶν καλλωπιζό-
μην πρᾶξις. ἐφ' ἣν τις ἐξέθεν φόβος
ταρατῶν ὡς καὶ λαμπρὰς καὶ βαρυτάτης
ἐρήνης ἀπαντᾷ χόθεν τὴν ἐκκλησίαν Θεῷ
χαρὶς ὡς φερεῖται. φθόνος δ' ἄρα
καὶ τοῖς ἡμετέροις ἐφύσθη καλῶς. εἰσω
μὲν εἰς τοὺς μὲν. μέσθ' δ' ἐν αὐτοῖς χο-
ρεύων τοῖς τῶν ἀγίων οὐμίλοις συμβάλλει δὲ ἡ
τα τὰς Ἐπισκόπους, ἵσων ἐμβολῶν ἐρεχέ-
λιας, τῶν ὡς φάσει δομάτων καπεῖδ' ὡς
δὲ μικρὰ ἀπὸ τῆς μέγα πρὸς ἐξεκαστο.
ἀερας μὲν ὡς περ ἀπὸ κορυφῆς δρεξάμενον τὸ

D

Hæc Imperator velut quidam
Dei præco maxima præditus vo-
ce, cunctis Provincialibus per suas lite-
ras inclamavit, dum subditos à demo-
num errore revocare, & ad verum Dei
cultum amplectendum incitare cona-
tur. Quas ob res cùm singulari gaudio
gestiret, nuntius ad eum perlatus est
de quodam non medioeri tumultu qui
Ecclesias occupaverat. Quò audito
perculsus, remedium excogitare cœ-
pit. Porro tumultus origo hæc fuit: Flo-
rebat populus Dei, & cum alacritate
quadam ac tripudio honestis actibus in-
cumbabat. Nullus erat fortis metus,
qui perturbationem afferret; quippe
cùm Dei optimi maximi beneficio, a-
mœna & profundissima pax Ecclesiam
undique communiret. Sed enim invi-
dia nostris bonis insidias struens subse-
derat. Quæ primum quidem intro ir-
reptas, postea in medio Sanctorum
cœtu tripudiavit. Tandem vero Epi-
scopos inter se commisit; tumultum &
altercationem inter eos excitans, divi-
norum dogmatum obtentu. Exinde
tanquam ex levi quadam scintilla, gra-
vissimum exarsit incendium. Quod qui-
dem ab Ecclesia Alexandrina velut

a capite exorſum , univerſam poſthac
Ægyptum, & Libyam, & ulteriorem
Thebaidem peragravit. Sed & reliquas
utbes ac provincias depaſſum eſt: adeo
ut non ſolum ipſos Eccleſiarum Antiſti-
tes verbiſ inter ſe digladiantes , verum
etiam plebem ipſum diſciſſam cernere
liceret; aliis horum, aliis illorum partes
amplectentibus. Porro rerum quæ ge-
rebantur ſpectaculum eo uſque proceſ-
ſit indignitatis, ut in mediis infidelium
theatris, divina prædicationis venera-
bilis doctrina turpiſſimo riſu ac ludi-
brio traduceretur.

С А Р У Т LXII.

De Ario & Melitianis.

ET hi quidem in ipsa urbe Alexandria de sublimissimis rebus pertinaciter dimicabant. Alii verò per totam Ægyptum & superiorem Thebaidem, ob controversiam quandam quæ prius commota fuerat, interim dissidebant; adeo ut ubique discerptæ essent Ecclesiæ. Cùm autem Ecclesiæ corpus huiusmodi morbo laboraret, universa Libya simul etiam ægrotavit, & reliquæ exterarum provinciarum partes eodem morbo correptæ sunt. Nam qui Alexandria erant, Legatos ad singularem Provinciarum Episcopum dirigebant. Isti vero in alterutram partem discissi, seditioni quoque adungebantur,

С А Р У Т LXIII.

Quomodo Legatum cum literis misit ad pacem componendam.

His auditis Imperator gravissimo dolore perculsus, eamque rem instar domesticæ calamitatis habendam ratus, confestim ex Dei cultoribus quos circa se habebat, quendam, quem ob modestiam fidei spectatum, & ob religionis confessionem superiori tempore præ cæteris nobilitatum esse cognoverat, Alexandriam dirigit, ut inter eos qui illic dissidebant pacem componeret: eidemque literas dat ad contentionis auctores, utiles inprimis ac necessarias. Quæ cum illustre specimen exhibeant curæ ac sollicitudinis illius quam pro Ecclesiis Dei gerebat, non absurdum fuerit, huic de illo institutæ narrationi ipsas inserere. Sunt autem ejusmodi.

A Αλεξανδρέων ἐκκλησίας διαδοχῶς
 σύμπασαν Αἴγυπτον τε καὶ Λιβύην, τὴν τε
 κενὰ Θηβαΐδα ἥδη ἵστας λοιπὰς ἐπισκοπὰς
 τοῦ ἐπαρχίας τε καὶ πόλεις, ὥς ἔμουνε καὶ αὐτὸς
 τῶν ἐκκλησιῶν προσεδρὸς λόγους διαπο
 ὑζομένους, ἀλλὰ καὶ τὰ πλήθη κατὰ μέρη
 τῶν μὲν ὡς τέσδε, τῶν δὲ πατέροις ὅτι
 μένων εἰς τοσοῦτον ἡ δόξα αὐτῶν αἰσπῆς
 γνωμένων θεῶν, ὥς ἥδη ἐν αὐτοῖς μέγα
 ἀπίσαν θεάτρους, τὰ σεμνὰ δὲ ἐν Θεᾷ
 σκαλίας τὴν αἰχίσιν ὑπομένειν χρεώ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒ'

Περὶ τῆ αὐτῆς καὶ μελετησάτω.

ΟΙ μὲν οὖν καὶ αὐτὴν τὴν Ἀλεξάνδρην
νεανικῶς ἀπὸ τῶν ἀνωτάτων διεκρί-
νοντο· οἱ δ' ἀμφὶ πᾶσαν τὴν Αἰγύπτου καὶ
ἀνω Θεβαΐδα, προὔποκαμμένης παλαιᾶς
ὑποβίσεως χάριν, διεσάσιζον. ὥς πάλιν
διηροῦνται τὰς ἐκκλησίας. ἴτεροι δ' ὥσπερ
μαλ' ἐκεκακωμένοι, σύμπασα Λέοντος
νέκταμιν. σπινειόσκει ἡ καὶ τὰ λοιπα μνηστῆ-
ρες ἐπαρχιών. οἱ μὲν γὰρ ἀπὸ τῆς Ἀλεξάν-
δρειας, διεπρεσβεύοντο πρὸς τὰς κατ' ἐπαρ-
χίαν ἑποκόπεις· οἱ δ' εἰς ἑστέρον τιμωρικόν
μέρος, τὸ ὁμοίως ἐκποιῶναι εἰσέναι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΓ.

Ὅπως περὶ εἰρήνης πέμψας καὶ ταῦτα ἔγραψεν

Ταυτα ὁ πυθόμενος ὁ βασιλεὺς κατὰ
 ψυχὴν ἠπεραλγῆσας, συμφορὰν
 οἰκίαν τὸ πένθος ἴμενος, πᾶσι
 τῶν ἀμφ' αὐτὸν θεοσεβῶν, ὃν εἰς ἡπείρου
 φρονιπίσεως ἀρετῇ δεδοκιμασμένων ἀνδρῶν
 λαμπρυνόμενον ταῖς ὑπὲρ εὐσεβείας φιλο-
 λογίας καὶ τὰς ἐμπροσθεν χρόνας βασιλείαν
 εἰσηλὺ τοῖς καὶ τὴν Αλεξάνδρῃαν διασημώ-
 πέμπει γράμμα τ' ἀναγκαῖατατον ἵνα
 τοῖς τ' ἐρεσχελίας αἰτίοις ἐπιτίθῃσι ὁ σὺν
 αὐτὸ γνώρισμα παρ' ἑαυτὸν ἀμφὶ τὸν λατρε-
 θεῶν κθεμονίας, τῇ παρ' αὐτὸν φέρεσθαι ἐπι-
 σεικαλὸν ἔχον τέτον τὸν τρόπον.

ΚΕΦΔ